

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 35.

Hinavci.

Naši klerikalci so čisto navadne opice. Lastnih idej nimajo nič in vse, kar delajo, so posneli po drugih sorodnih strankah, seveda slabo posneli, kajti njihova duševna impotenca je velikanska.

Svoje dni, ko so med klerikalnimi Nemci vladali konservativni klerikalci, so bili tudi naši klerikalci konservativni, in tisti dr. Šusteršič, ki se danes kar cedi demokratizma, je tedaj javno zasmehoval splošno in enako volilno pravico.

Ko je začel na Dunaju pihati krščansko-socialni veter in je prišlo med nemškimi klerikalci do prepira, so si bili kot prave opice tudi slovenski klerikalci v laseh. Morda bi bilo prišlo do takega boja med klerikalci, kakršen je nastal na Tirolskem, da niso kranjski klerikalni konservativci iz samega strahu za svoje mandate zlezli pod klopi.

Čimbolj se med Nemci razširja krščansko-socialna stranka na stroške konservativne, toliko zvesteje jo posnemajo slovenske klerikalne opice. „Wie er sich räuspert, wie er spuckt, hab ich ihm treulich abgeguckt.“

Svoj čas so klerikalci vsaki stvari obešali katoliško ime. Vse je bilo katoliško. Stranka se je imenovala katoliško-narodno, vsako društvo je bilo katoliško in vsaka priredba katoliška. Ko pa so dunajski krščanski socialisti uvideli, da je katoliška firma najslabša med vsemi firmami, so tudi slovenske opice začele pljuvati na katoliško ime. Klerikalci so vrgli katoliški naziv iz svojega oficijelnega imenovanja in se prekrstili v S. L. S. tudi katoliških društev več ne ustanavljajo in ne uprizarjajo katoliških priredb. Katoliško ime je nekaj, česar se klerikalec dandanes ogiblje, kakor smradu.

Seveda je to le hinavstvo. Dokler se je dalo slepariti pod katoliško firmo, so jo klerikalci rabili, čim so

videli, da bo njih sleparstvo bolje uspevalo, če zavrejo to kompromitirano firmo, so jo kot prave opice po dunajskem vzgledu zavrgli.

Lansko leto so krščanski socialisti začeli zatajevati celo svoj klerikalizem. Tisti duhoviti krščanski socialist, ki sliši na ime Bielohlawek in ki se je ovekovečil z izjavo: „Wann i a Büachel seh' hab' i schon g'fressn“ je bil prvi, ki je javno povedal, da njegova stranka ni klerikalna. Storil je to v državnem zboru v znanem, socialnemu demokratu Seitzu namenjenem medklicu: „Sü, Pülcher, sü elendiger, wie können mir klerikal san, wo's doch bei uns g'nua Protestanten giebt.“

V dunajski krščansko-socialni stranki je res nekaj protestantov in zaradi tega je Luegerjeva stranka že od tistih časov, ko je imela konflikt s škofi, rada poudarjala, da ni klerikalna. Od lanskega leta pa goni to prav posebno. Splošna in enaka volilna pravica je to provzročila.

Slovenske opice posnemajo tudi v tem oziru krščanske socialce. Šusteršič je bil kot duševni sorodnik Bielohlawkov prvi, ki je oznanil, da kranjski klerikalci niso klerikalni. Tako mu je sledil Janez Evangelist Krek, ki se je povzpel v Kamniku do trditve: „Mi nismo klerikalci, ker teh sploh ni, temveč smo ljudska stranka, ki hoče ljudstvo privedi do najvišje kulture...“ Slov. ljudski stranki očitati klerikalstvo je hudobnost; dotični je reakcionarec, ki je prespal najmanj 400 let.“

To je že vrhunec hinavstva. Kreku se menda možgani kravžljajo, kajti drugače si ne moremo tolmačiti te urnebesne hinavščine in gorostasne budalosti.

Da so naši klerikalci pravi in pristni klerikalci, to kažejo njihova dejanja in to kaže njihov program. Vse njihove politične zahteve, vsa njihova stremeljenja razodevajo, da so strupeni fanatični klerikalci, če tudi sto-

krat opljujejo in zataje katoliško ime. Kakor hitro bi klerikalci dejanjsko nehali biti klerikalci, bi imeli največje nasprotje s svojim škofom in s katoliško cerkvijo.

Sicer pa je dunajski „Vaterland“ ravno zdaj, ko je dunajski Gessmann zopet enkrat trobental, da njegova stranka ni klerikalna, dal tem hinavcem moralčno zausnico, ki jo bodo pomnili. Tisti „Vaterland“, v katerem je dr. Šusteršič svoj čas razglasil, da je Celje za nas Slovence „fremdes Gebiet“, pravi: Klerikalna stranka je tista stranka, ki zastopa specialne interese katoliške cerkve, in klerikalizem je prizadevanje, uresničiti te interese. V tem zmislu mora biti vsak katoličan klerikal. Tako je glasilo avstrijskih škofov udarilo po čeljustih Gessmanna, Šusteršiča in Kreka ter njih zatajevanje klerikalizma pripoznalo kot navadno hinavstvo.

Deželni zbori.

Gradec 12. marca. Poslanec minister dr. Derschatta si je zopet izprosil 14dnevni dopust. — Poslanec Vošnjak je utemeljeval svoj predlog, naj se deželni zakon spremeni tako, da se od izvrševanja lovskih pravice pobira posebna pristojbina v prilog štajerskemu deželnemu ubožnemu zakladu. — Posl. Rožkar je utemeljeval predlog za varstvo domače živinoreje. Dokazoval je, da od draženja mesa nima kmečki stan koristi, in da bi Avstrija s primerno povzdigo živinoreje lahko svoje potrebe glede mesa doma pokrivala. Predlog se je izročil deželnemu kulturnemu odseku. — Pri razpravi o izpremembi občinskega reda za mesto Ptuj je poslanec dr. Schacherl ostro napadal župana Orniga in njegovo kliko. Da si ta klika ohrani nadvlado, je imenovala glavnega ravnatelja Južne železnice dr. Egerja in ministra dr. p. l. Derschatto za častnega meščana,

zadnjega zato, ker se ni mogel pravočasno tega ubraviti. Deželni glavar je pozival govornika, naj preneha z očitani, toda dr. Schacherl je še huje napadal Orniga ter imenoval Ptuj Ornigov pašalik. Ker so se vsi Nemci čutili soprizadete, ker imajo Orniga v svoji sredini, so zapustili vsi dvorano, tako da je dr. Schacherl govoril le Slovincem. Potem je skušal Ornig na dolgo in široko opravičevati mestno gospodarstvo ter zahteval, naj se sestavi častno sodišče. Dr. Schacherl je odgovarjal, da ne prizna v tej stvari častnega sodišča, temu le porotno sodišče. Izjavil je, da hoče vse napade ponoviti izven zbornice, kjer ga ne štiti imuneteta. Ako pa Ornig tudi potem ne toži, mora ali sam izginiti, ali pa mora stranka poskrbeti, da izgine. Na predlog poslancev Wastiana in Stürgkha se je sprejela resolucija, v kateri se deželni odbor prosi, naj preišče mestno gospodarstvo v Ptuj ter o tem poroča deželnemu zboru v prihodnji seji.

Praga 12. marca. Komisija za volilno reformo je sprejela volilno obveznost. Proti so glasovali Mladočehi in češki radikalci. — V plenarni seji se je nadaljevala razprava o razmerju z Ogrsko. Vsi tozadevni predlogi so se izročili posebni komisiji 15 članov.

Lvov 12. marca. Ker je vlada zapovedala, da se gališki dež. zbor zopet skliče, je komisija za volilno reformo sklenila, da se bode sklepalo o deželnozborski volilni reformi šele v jesenskem zasedanju.

Volilno gibanje.

Praha 12. marca. V deželni zbor je prišla deputacija nižjeavstrijskih Čehov posredovati, naj bi se jim dala dva državnozborska mandata. Dr. Herold in Pražek sta deputaciji obljubila izpolnitev želje. — Vsi češki škofje so izdali volilno pastirsko pismo, v katerem ščuvajo volilce, naj volijo le prave katoliške može.

Dunaj 12. marca. V Lilienfeldu, kjer kandidira bivši minister grof Bylandt-Bheydt, je sklenil shod krščanskih socialistov pod predsedstvom dr. Gessmanna, da pošlje k grofu deputacijo kmetov, meščanov in delavcev, in ako se grof ugodno izjavi za vse te stanove, bodo podpirali njegovo kandidaturo.

Nemški kmetje se otrsajo klerikalnega jarma.

Dunaj 12. marca. Preteklo nedeljo je bil v Hornu shod volilcev. Kmet Stöger je dokazoval potrebo, da pride kmečko zastopstvo v državni zbor in zakaj se ne more sprejeti kandidatura krščansko-socialnega kandidata, opata Zacha. Govornik je kritikal kršč. socialno glavno vodstvo in njihovo agitacijo na deželi, češ, da se stranka nepoklicana vsiljuje ter se vmešava v vsako kmečko zadevo. Ko je skušal govoriti prelat Zach, so ga prekinili burni medklici, kar se je ponavljalo toliko časa, da je moral zapustiti zborovanje. Stöger je potem nadaljeval, kako jim hočejo krščanski socialisti z Dunaja narekati kandidate (kakor Šusteršičeva stranka na Kranjskem! Ured.) in da bi kmečki volilni odbori morali svoje kandidate prijavit pri dr. Gessmannu. Na shodu navzoči načelnik domačega krščansko-socialnega društva, prof. Habel, je tudi pozival vse navzoče, naj zastavijo ves vpliv, da se dunajskim gospodom dokaže, da kmetje ne trpe, da bise kdo vtikal v njihove pravice in dolžnosti. Pri glasovanju je bila kandidatura prelata Zacha skoraj soglasno odklonjena. (Kdaj se bodo naši slovenski kmetje upali tako emancipirati duhovniške nadvlade?)

Madžarsko nasilstvo v šoli.

Budimpešta 12. marca. Dasi so Apponyjevi predlogi glede ljudskega šolstva za nemadžarske narod-

LISTEK.

V očeh.

(Spisal Ferdo Plemtič.)
(Konec.)

Šli smo vsi trije. Kmalu nas je bilo večje število na verandi in pomenkovali smo se o bližajočih se počitnicah. Vročina mi je zbudila željo po hladu in pričel sem govoriti o svojih koroških planinah. V tem slučaju postanem skrajno navdušen in poetičen. Tako sem tudi sedaj zaključil svoj govor:

„Tja, gospoda, pojdem dolgočasit in zabavat se. A zvečer, ko zapoje zvon iz line in leže megla na poljane, stal bom včasih ob dveh malih holmeih, ob grobu svoje babice in ob gomili svoje sestre, prerano umrle devojke.“

Udaril sem bil proti svoji navadi in volji ob tužne strune in molk je zavladal v družbi. Tedaj pa sem se ozrl radoveden v njeno oko. Niso trepete njene oči nasilstva, resnica je kmalu priplavala iz dna njene duše v njeno zenico:

„Ni sreča ono, kar opazuješ na-

važno v mojih nasmehih in kretnjah. A zakaj mi zbujaš žalostne spomine? Vedi, tudi meni je nekaj umrlo, umrlo, predno se je rodilo.“

Plačali smo in se razšli.

Tako je končalo tretje poglavje.

Vrnili smo se s počitnic, čili za silo, okrepečani toliko, da smo zopet lahko skozi vse leto prebirali ter prežvekovali razne okrožnice od raznih strani, polne one detajlirane pedagoške znanosti.

Vračali smo se od otvoritvenega banketa tam iz neke vasi na strmi pečini kraj morja. Ploha se je ulila proti večeru in sedli smo v zobčaste železnice eleganten voz. Jaz sem sedel tik nje ter govoril tja v en dan o tem in onem. Tedaj sem pa zagledal zunaj okna, ob katerem je ona sedela, v temi in dežju siv moški klobuk in moški glas je klical tiho in proseče:

„Zora, Zora!“

Bilo je mnogo poezije v njegovem glasu in mnogo tragike.

„Gospica, nekdo vas kliče,“ jo opozorim.

Nejevoljno se je obrnila proti oknu ter se naslonila vun. Jaz pa sem pričel razgovor z že nekoliko vinjenim kolegom Sobotkom, ki je v

takem in sličnem razpoloženju govoril dosledno o pravem glagolskem deležniku in njegovi uporabi v ljudski šoli. O tem je bil celo nekaj spisal fulminanten članek menda za „Popotnika“, mislim pa, da ga niso tiskali.

Med tem, ko sva za silo skončala svojo debato, pričel je železniški voz drčati. Zora se obrne zopet k meni.

„To je bil kolega Brkin, oni zunaj?“ jo vprašam.

„Da.“

„Je bila slednja vaša beseda lahka?“

„Ha, ha, ha!“

„Gospica, ne smejte se tako cinično, ljubezen ni igrača.“

„Ha, ha, vi pa vaša ljubezen.“

„Ne moja, njegova, prosim.“

Namrdala se je zasmehljivo. Pogledal sem ji ostro v oči. Seveda so govorile te drugače:

„Ljubezen, da, ljubezen je moje hrepenenje, a ona ljubezen, ki je ne poznam, ki je ne bom nikoli spoznala, ona vladajoča ljubezen. Moški, ki ljubi, mora vladati, a ta ki je stal zunaj pred oknom, tega ni znal. Od njega so bežale moje misli drugam, drugam, daleč daleč, a vendar blizu.“

To je bilo četrto poglavje.

V konferenčni sobici smo bili zbrani in mnogo nas je bilo v onem tesnem prostoru, toliko da je bil čez pol ure zrak tako gost in debel, da mi je bilo že vsako izgojeslovno načelo prav. Opozicijonist sem bil samo prve pol ure, pozneje sem molčal, da bi le prej skončali. Danes pa sem bil popolnoma magnetizovan. Dvoje prosečih, rotečih me oči je počivalo nepremakljivo na meni. In v te oči sem se zazrl za nekaj hipov in žal mi je bilo. Tam v onih očeh je prebivala moja sreča in njena sreča. Tedaj so govorile te oči:

„Zakaj ta zlobni nasmeh okoli tvojih ust? Tvoje ustne so rojene k poljubovanju, k neskončnemu poljubovanju. Tvoje ustne morajo biti moje, moje, veš. Ne vidiš boja v teh očeh? Se ti ne smilim?“

Takrat mi je bilo, kakor bi se moral nasloniti s svojimi ustni na one fine ustnice in napiti se svoje sreče.

A vstal je naš predsednik-voditelj, mož kratkih besed, in rekel je: „Sklepno moram še omeniti, da zapusti naš učiteljski stan gospod Rezik ter se obenem poroči z gospo Milanovo. Izražam tedaj svojo zahvalo na njegovem neumornem de-

lovanju v prid naše šole in mu želim mnogo sreče na novi poti skozi življenje.“

Novica je prišla nepričakovano, zato so moji kolegi obnemeli. Slednjič se ohrabri najstarejša učiteljica:

„Z gospico Milanovo? To je bogata partija. Čestitam!“

Čestitali so mi sedaj vsi po vrsti, le Zora ne. Zato sem jo dotekel po sklepu seje na hodniku.

„A vi gđ. koleginja mi ne čestitate?“

„Ah res,“ reče veselo, „čestitam, prav iz srca čestitam!“

Podala sva si roke, poslednjič. Njena je bila hladna, mrzla. Oči pa so ji govorile doslovno:

„Rabelj!“

To je slednje poglavje najnega romana; epiloga ni imel.

* * *

Našel sem te zapiske nekdanjega učitelja Rezkega, ko sem prebil neko noč pod njegovo streho. V zahvalo sem mu jih odnesel. Zameril mi menda ne bo, saj sem tudi jaz prišel tedaj v škodo, pozabil sem namreč svojo ovratnico pri njem.

nosti skrajno nasilstvo, je naučni odsek določbe še poostrel s sledečo izprembo: „V šolah, ki jih obiskuje vsaj 20% madžarskih otrok, je učni jezik madžarski; v šolah, v katere se je enkrat uvedel madžarski učni jezik, se to stanje ne sme več izpremeniti. V nadaljnjih šolah je povsod madžarsčina izključno učni jezik.“

Umor bolgarskega ministrskega predsednika.

Sofija, 12. marca. Morilec Petrov je izpovedal, da ni socialista, ne terorist, vendar ni navaden morilec, temuč je v imenu bolgarskega naroda ustrelil ministrskega predsednika Petkova, da osvobodi Bolgarijo.

Ministrsko predstvo se je začasno poverilo ministru zunanjih del Stanciovu, dočim je prevzel trgovinski minister Genadjev začasno ministrstvo notranjih del.

Sofija, 12. marca. Pri drugem zaslišanju je morilec priznal, da pripada skupini zarotnikov ter je bil izžreban, da umori ministrskega predsednika. Svojo namero je povedal prejšnji dan uredniku „Balkanske Tribune“, Ikonovu. Ikonova se zaprli.

V spomin umorjenemu ministrskemu predsedniku je imelo sbranje danes izredno sejo. Posmrtnico je govoril trgovinski minister Genadjev, ki je izjavil, da umori ne bodo ministrov omajali, da bi ne delovali neustrašeno za blagor domovine, tudi ako naj bodo vsi umorjeni. Sbranje je sklenilo, da se Petkov pokoplje na državne stroške.

Boji bolgarskih in srbskih vstašev v Macedoniji.

Belgrad 12. marca. V Starem gradu je srbska četa odvedla štiri Bolgare. Dne 23. m. m. so bolgarski vstaši v Rankovcu (okraj Palanka) umorili dva duhovnika, ki sta prestopila iz eksarhata v patrijarhat. Istega dne so Bolgari v Sopištu pri Skoplju zažgali neko srbsko hišo, da so zgorjeli v njej trije Srbi. Sploh se opaža z bližajočo spomladjo na celi črti podvojeno gibanje in staro sovraštvo med Bolgari in Srbi.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 12. marca. Uradno se razglša, da so vesti o razpustu dume popolnoma neutemeljene.

Položaj v dumi je zelo resen. Po zbornici in hodnikih je nastavljenih mnogo tajnih policistov, ki zabranjujejo občevanje med poslanci in časnikarji.

Varšava 12. marca. V Jalti se je izvršil na generalnega gubernatorja Dumbaševa atentat z bombo. Gubernator in njegov voznik sta lahko ranjena. Napadalec se je ustrelil.

Škof o ločitvi cerkve od države.

Rim 12. marca. Znani kremonski škof Bonomelli je govoril z ured-

nikom „Giornale d'Italia“ o razmerju cerkva in država. Rekel je, da bi cerkveni spor na Francoskem bil izbruhnil tudi, ako bi še živel Leo XIII. Posvetno papeževo vladanje smatra škof za mrto in pokopano ter je izjavil, da bi papež pametno storil, ako opusti staro fikcijo o svojem ujetništvu ter poljubno zapusti Vatikan.

Casimir Perier †.

Pariz 12. marca. Umrli Casimir Perier, bivši predsednik francoske republike, je bil rojen leta 1847. Njegov ded je bil sloveči ministrski predsednik, ki je umrl leta 1832. za kolero. Njegov oče je bil minister notranjih del. Casimir Perier se je udeležil kot 23 letni stotnik nemško-francoske vojske ter se opetovano odlikoval. Leta 1893. je postal predsednik zbornice, in še istega leta ministrski predsednik. Po umoru Carnota je bil leta 1894. z veliko večino izvoljen za predsednika republike, a je že prihodnje leto odstopil. Po mišljenju je bil vedno demokrat. V sled njegovo poslednje želje je rodbina odklonila pogreb na drž. stroške.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 12. marca.

Predsedoval je župan Ivan Hribar, ki je najprej predstavil občinskim svetnikom novega magistratnega policijskega svetnika G. Ivana Lauterja. Potem je predčital zahvale za dovoljene podpore, oziroma prispevke sledečih društev: „Gospojnega društva za Strossmayerjev spomenik v Zagrebu“, „Bolniškega in podpornega društva zasebnih pomožnih uradnikov“ in „Kranjske podružnice avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih“.

Sprememba občinskega reda.

Poročevalec občinski svetnik dr. Oražen. Najprej je predlagal nekatere spremembe v zadnji seji sprejete novega občinskega volilnega reda, in sicer se naj § 1. spremeni v sledeče besedilo: Upravičeni, da volijo, so: 1. občani obojega spola, katerim je predpisan v mestni občini ljubljanski kak direktni davek vsaj že leto dni; 2. ljubljanski častni meščani ali meščani sploh; 3. ne glede na davek in na dobo bivanja v Ljubljani vsi dejansko tu bivaajoči avstrijski državljani, ki so: a) člani knezoškofijskega stolnega kapitlja in v dušnem pastirstvu ali na javnih ljudskih šolah nameščeni duhovniki vseh priznanih konfesij; b) častniki in vojaški služniki s častniškim naslovom, ki so stalno upokojeni ali so stopili iz vojaške službe, pridržavši si vojaški čin; c) službeči kakor tudi upokojeni vojaški služniki brez častniškega naslova, potem službeči in upokojeni vojaški uradniki, v kolikor te osebe ne spadajo v stan kakega vojaškega krdela; d) doktorji, ki so svojo akademsko stopnjo dosegli na kakšni tuzemski visoki šoli; nadalje oblastveno potrjeni civilni tehniki in rudniški inženirji, ki so prebili stroge preskušnje na kakšni tuzemski tehniški visoki šoli; e) voditelji in stalno nameščeni učitelji na javnih ljudskih šolah, ki so v občini, in ravnatelji, profesorji in učitelji,

nameščeni na drugih javnih učiliščih v občini; f) službeči, stalno ali začasno upokojeni dvorski, državni, deželni, občinski in javni zakladni uradniki, katerim se od njihovih plač, pokojnin in poštinih predpisuje dohodarina v Ljubljani; 4. vsi avstrijski državljani obojega spola, katerim ne pristojata volilna pravica že na podlagi odstavkov 1, 2 in 3 tega §, ki so pa dopolnili 24. leto svoje starosti ter bivajo vsaj dve leti nepretrgoma v Ljubljani.

§ 8. naj se spremeni v sledeče besedilo: Za občinskega svetnika sme biti izvoljen le oni možki, ki imajo pravico voliti, je dopolnil 30. leto svoje dobe, uživa vse državljanske pravice in ima svoje stalno bivališče v Ljubljani.

Pri § 10. odpade zadnji odstavek, ki se glasi: „Naposled so za tri leta od aktivne in pasivne volilne pravice izključene one osebe, ki so te dve pravici izgubile za to dobo v zmislu določil § 3. zadnjega odstavka,“ doda pa se naj k staremu besedilu: „nadalje vse osebe, katerim je odvzeta aktivna in pasivna volilna pravica v zmislu § 14. zakona z dne 26. januarja 1907 št. 18 drž. zakonika za tam določeno dobo.“

Vse te spremembe so se sprejele tudi v tretjem branju.

Nato bi imela slediti razprava o novem občinskem redu, a poročevalec je predlagal v imenu pravnega in personalnega odseka sledeče: Občinski svet je zastopil duhu časa s sprejemom novega občinskega volilnega reda, s katerim se je podelila dosedaj v občinskih zadevah brezpravnemu prebivalstvu volilna pravica.

O dosedanjem občinskem redu, kateri je postal zakon 5. avgusta 1837 se pa ne more trditi, da ne odgovarja več sedanjim občinskim razmeram mesta Ljubljane, in ker je od gospoda župana nasvetovani novi občinski red v mnogih točkah preobširen in bi s sprejetjem tega reda naraslo občini novo breme, zato predlagam v imenu personalnega in pravnega odseka: Slavnemu občinski svet skleni, da se nasvetovani novi občinski red za sedaj odstavi z dnevnega reda in da se naroči mestnemu magistratu, da spravi dosedanji občinski red v sklad z novim občinskim volilnim redom.

Predlog je bil sprejet, nakar se je seja zaključila.

Dopisi.

Z Dvora. G. Može je v 49. številu „Slovenskega Naroda“ napadel mojega očeta in mene v dopisu, ki že vsled svoje bahatosti in konfuznosti ne zasluži, da bi se nanj odgovarjal. Zato si dovolim samo nekaj opomb. Pred vsem naj si G. Može zapomni, da bi ga moj oče gotovo bolje prijel nego jaz. Pa čemu? Nima nobene pomena, da bi se on bavil z njim v časopisu, ker je drugod dosegel oziroma si ohranil to, kar je hotel imeti. Če ga pa hoče G. Može sumničiti z oziroma na njegovo mišljenje, je to le smešno, poznajo ga ljudje tukaj in drugod, pozna ga pa tudi G. Može in se ta le dela, ko hoče o tem dvomiti. Sicer je pa znano, da se G. Može rad poslužuje neumestnih šal. Drugače je seveda s političnim mišljenjem G. Možeta; kar se tega tiče, G. Može ni ovrgel nobene mojih trditve in se je dejstvom kar naravnost izognil. To moram poudariti. Da potem v svoji onemegli jezi napada, je umljivo.

Nimam prav nič proti temu, da vlačijo moje privatne zadeve v svoje napade, s tem si po svoje bladi jezo in ustreza svojemu okusu, meni pa to v nobenem oziru ne škoduje. In tako sva zadovoljna oba. G. Može pa v svojem dopisu tudi trdi, da nosim od kaplana podarjen slavnik. Jaz pa trdim, da ni pošteno, če se hoče z lažjo komu škodovati na ugledu. Popolnoma izmišljena, navadna laž je ta trditev G. Možeta, trgovca in predsednika krajnega šolskega sveta. Končno pa nimam tudi proti temu nič, da posega G. Može pri svojih napadih po takem orožju, saj ima laž kratke noge.

Celestin Jelenc.

Opazka uredništva: S tem je ta polemika za nas definitivno končana.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. marca.

— Državnozborska volitev.

Gospod Ivan Gruden z Jeličnega vrha je oglasil svojo kandidaturo za volilni okraj Idrija-Logatec-Vrhnika-Cerknica.

— Klerikalni volilni shod v Sežani.

Včeraj je priredil v Sežani volilni shod klerikalni kandidat — okrajni glavar v Bukovini dr. Laharnar. Kakor se nam iz Sežane poroča, se je tega shoda udeležilo okoli 400 oseb, med katerimi pa je bila pretežna večina naprednjakov. Ko je Laharnar razvil svoj program, so klerikalci začeli vpiti: „Živio Laharnar“, toda živio-klici na naprednega kandidata Štrekelja so docela udušili klerikalno vpitje. Nato bi se imelo vršiti glasovanje o kandidaturi, toda nemir v dvorani je bil tolik, da se ni moglo ničesar slišati, kamoli da bi se glasovalo. Zavedno kraško ljudstvo je torej z vso odločnostjo odbilo kandidaturo dr. Laharnarjevo, ker ga kot vladnega moža in klerikalnega pristaša ne smatra za sposobnega, da bi mogel uspešno zastopati v parlamentu narodne interese in koristi svojih volilcev. Ako je dr. Laharnar razsoden mož, bo sedaj, ko se je na svoje oči prepričal, da ga ljudstvo odločno odklanja kot svojega poslance, odstopil od svoje kandidature, saj se je vendar že sedaj jasno pokazalo, da hoče zavedno kraško ljudstvo za svojega poslance v vsakem oziru neodvisnega in svobodnega moža, takšnega, kakršen je napredni kandidat Štrekelj!

— Sladke sanje pasarja Kregarja.

Kar je stari šimelj med iskrimi konji prijatelja Turka, to je pasar Kregar med klerikalnimi agitatorji. Staremu šimelju se vedno sanja o jaslih, polnih ovsa, Kregarju pa o poslastikah dijetah. Stari šimelj se je naveličal voziti dan na dan premog in mrvo, pasar Kregar pa se je naveličal prodajati monštrance in kelihe. Šimelj in Kregar sta tudi enih misli, da sta oba z delom za svoja gospodarja zaslužila mirno in brezskrbno „stališče“; šimelj z vožnjami, Kregar z agitacijo. Šimelj bo moral

še nekaj časa čakati, Kregar ima pa trdno upanje, da postane — državni poslanec stolnega mesta Ljubljane. O tem sanja zdaj noč in dan. Celo pisma razposilja po mestu. Klasična pisma, v katerih vabi posamične skupine volilcev, da prireda sestanke, na katerih bi se z njim dogovorili o svojih željah in potrebah. In tako je prepričan Kregar, da bo izvoljen, da piše: „Poudarjam pa, da bo imel sestanek popolnoma samo informativen značaj in da želim, da bi se to že sedaj zgodilo, ker je po volitvah do sklicanja drž. zbora prekratek čas, da bi se mogel v slučaju izvolitve o vseh stvareh informirati. Na razpolago sem vsako uro“. Lepe so te sanje, ki jih sanja Kregar. Tako je mož prepričan o svoji zmagi, da že računa in je že disponiral s časom po volitvi in do sklicanja drž. zbora. Oj, kako bi bilo grenko, če bi Kregar propadel!

— Srečna Slovenija!

Posebna sreča je zadelo slovensko ljudstvo: papež je sprejel v avdijenci dr. Lampeta, ki se kladi po svetu, da bi ga zaradi njegovih zločinov ne zagrabil roka avstrijske pravice. V sled Lampetove intervencije je podelil papež apostolski blagoslov vsem članom „Cecilijanskega društva“, „Slovenske krščansko-socialne zveze“, „Leonove družbe“, „Katoliškega tiskovnega društva“, „Društva sv. Marte“ in Marijanskim gojencem, mladeničem krščansko-socialne zveze pa še „poseben“ blagoslov. Vsi ti žegni so že dospeli v Ljubljano in so že razdeljeni med vse člane, katerim so veljali. Tudi mladeniči krščansko-socialne zveze so že „posebno“ blagoslovljeni. Zdaj je sreče v Slovincih, da jo bomo lahko kar z loparjem metali od sebe, pa je še ne bo nikoli zmanjkalo! Od raznih papeževih žegnov smo se Slovenci že tako prokletost zredili, da beže naši ljudje v Ameriko, kot bi jih s korobačem podil. Naj obdrži papež svoje navadne in posebne blagoslove zase, Slovenci pa tiste vsote, ki se vsako leto pošiljajo „vatiškanskemu jetniku“. Bo boljše za nas! Abo ima papež toliko srca za Slovence, pokazal bi jim lahko na drug način svojo naklonjenost, od katere bi vsaj kaj imali!

— Klerikalci in Gregorčič.

Klerikalci so najprej Gregorčiča umorili, sedaj ga pa ti morilci — proslavljajo. V falitnem hotelu „Union“, kjer so zdaj med upravitelji večni prepri zaradi silnih deficitov, je bila v nedeljo Gregorčičeva slavnost, prirejena ne iz pijetete do Gregorčiča, nego zaradi kljubovalnosti „Splošnemu slovenskemu ženskem društvu“. V „Unionu“ se je zbralo precej ljudi. Za njih zabavo so skrbeli katehet Opeka, dva slaba nekdanja igralca in neka skupina ljudi, ki hočejo veljati za pevce, pa ne znajo peti. Mizerija, da je bilo joj! Najlepše pa je, da so izostali klerikalni meščani, da je bilo le jako malo duhovnikov in da ni bilo nič klerikalnih dam. Klerikalne dame pač prezirajo delavke in se nebejo niti slavnosti udeležiti, kjer imajo delavke pristop.

— Gospodarski odbor za meščansko premoženje v Kamniku.

Bliža se imeniten dan, volitve gospodarskega odbora za meščansko premoženje so tu. Važen je ta dan, da bi ga zaspani Kamničanje hoteli prav spoznati in upoštevati. Ključem Vam, posestniki, upravičenci do tega premoženja, spreglejte se pravi čas, zedinite se tu vsi le za svojo korist, osamosvojite se! Kaj ima dekan v vaših zadevah govoriti? On nima ne enega ne drugega kritizirati, kdor je le pošteno delal za korist meščanstva. Ali se vas res ne more dobiti petorica, ki bi odločno rekla, dosti je teh kolobocij, farovž enkrat za vselej proč, kaplanija enkrat za vselej proč, to je naše premoženje pa nikogar drugega, odločnost veljaj. Preračunajte, koliko tisoč in tisoč so odbori zagospodarili samo pri samostanu! Kako bi bila ta korporacija že lahko bogata samo od tega, kar se je bogatemu kloštru stlačilo v bisago. Vsi dosedanji odbori bi se v tem oziru morali poklicati na odgovornost radi

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Pot, po kateri sta brodirala Kržan in Tomo, je bila tako nevarna, da se je Tomo začel spominjati matere božje trsatske in ji obetati različne vsakokratnim njegovim okoliščinam primerne sveče. Čim bolj sta se s Kržanom bližala gorečim ladjam, tem več je bilo teh obljubljenih sveč in tudi debelile so se čudovito hitro. Naposled so se zedinile v eno samo, ki naj bi bila tako visoka in debela, kakor največji jambor največje turške galere.

Nevarnost je bila res velika. Kržan in Tomo sta se morala priverjati med gorečimi ladjami, kjer ni bilo nobenega skrivališča. V svitu mogočnih plamenov, so turški vojaki seveda kmalu zapazili sode, na katerih sta se vozila Kržan in Tomo. Tudi so se kmalu oglasili turški oficirji in jima klicali različne ukaze, a ker nista ne Kržan, ne Tomo umela turškega jezika, in se torej nista ravnala po teh ukazih niti kaj odgovarjala, sta postala sumljiva vzlic temu, da sta bila preoblečena kot turška vojaka.

— Skočiva v vodo in plavajva

pod vodo, je dejal Kržan, ko je videl, da se pripravljajo vojaki ju prijeti in izvršila sta svoj namen kar drug za drugim. Čula sta še, da je počilo nekaj pušk in da so krogle udarile poleg njiju v morje, a utekla sta srečno tej nevarnosti.

Zdaj in zdaj sta dvignila glavi izpod vode, da zajameta sape in vidita, kaj se godi. Zapazila sta, da so vojaki z ladje, na kateri je bil ogenj že pogašen, spustili čolnič v morje in se pripravili jima slediti.

— Ostani pri sodih in počakaj me, je ukazal Kržan svojemu slugi in izginil pod vodo. Plaval je tik do ladje. Tam je dvignil glavo in zagledal čoln z vojaki, ki je veslal proti sodom in se zopet skrivil v morje. Čim je došel čoln, se ga je oprijel na strani in ga srečno prevrnil. Vojaki, ki niso bili pripravljani na tako presenečenje, so popadli v morje, Kržan pa je bežal k Tomi, zapeljal sode med druge ladje in se tako vsaj za nekaj časa rešil svojih preganjalcev.

Zdaj sta prišla Kržan in Tomo do ladje, na kateri je bila vojvodinja Asunta in zagledala sta strahovit prizor. Ladja je bila vsa v ognju. Goreli so jambori in tudi kajute na krovu. Na zadnjem koncu ladje so

bile stisnjene poropane deklice, ki so obupno kričale, jokale in klicale boga in ljudi na pomoč. Nihče se ni zmenil zanje, tudi vojaki ne več, zakaj vnel se je bil boj med vojaki in med sužnji, ki so bili priklenjeni na galero. Ti jetniki in sužnji, boječ se smrti v ognju, so se bili spuntali. Poskušali so se osvoboditi in kakor besni tolkli z noži in z drugimi orodji na vojake. Kri je tekla in tu in tam se je kdo s strašnim krikom zgrudil na tla.

Z enim samim pogledom je spoznal Kržan položaj. Zasukal je sode k zadnjemu koncu ladje in po močni verigi, ki je držala sidro, splezal na krov. Nihče ga ni zapazil in ko je bil na krovu, se ni nihče zanj zanimal. Preril se je med ženskami do mesta, kjer je stala vojvodinja Asunta, vsa blede in upadla, kakor bi vsak trenutek pričakovala smrti. Ko jo je Kržan rahlo prijel za roko, tega niti zapazila ni, gledala je kakor zamaknjena na plamen na spodnjem koncu ladje.

— Vojvodinja Asunta ...

V hipu, ko je čula svoje ime, se je zganila in se ozrla.

Pred njo je stal Kržan. Vsa je zatrepetala in v brezmejnem začudenju zrla Kržanu v lice. Je-li ga je

spoznala? Ustne njene so se gibale, ali nobene besede ni bilo slišati. Samo njena roka se je oprijela Kržanove roke tako krčevito, kakor bi je ne hotela nikdar več izpustiti.

— Vojvodinja Asunta ... kaj me ne poznate? je šepetaje vprašal. Jaz sem pri Vas, Andrej Kržan.

V Asuntinih očeh se je zasvetilo. Oklenila se je Kržana in dihnila:

— Andrej, reši me ...

— Molčite! Stopite na konec ladje, kjer je veriga, ki drži sidro. Tam me počakajte.

Kržan se je hitro ločil od Asunte, da bi ne obrnil nase pozornosti vojaštva in plakejočih žensk. Napravil je mal ovinek in našel pri velikih zabojih, ki so bili na zadnjem koncu krova nagromadeni, primerno vrvo. Ko je prispel do verige, je vrvo privezal Asunti okrog pasa. Čez trenutek je Asunto dvignil čez ograjo ladje in jo spustil v morje, kjer jo je sprejel Tomo in jo posadil na sode. Vse to se je izvršilo tako hitro, da ni nihče izmed vojakov tega zapazil. Pač pa so videli nekatere ženske in kričaje silile v Kržana, proseč ga rešitve. Kržanu je bilo pač težko pri srou, a ker pomagati ni mogel, je vsaj obljubil, da pride, in se po verigi splazil za Asunto.

Dalje v prilogi.

slabega gospodarstva. Da svet izve, kake možakarje so imeli Kamničanje v teh odborih, naj povemo to-le: Drva iz bistriških gozdov so v prejšnjih časih stala na prod postavljena po 4 gl. seženj, kasneje po 5, 6; čim dražji so bili delavci, temveč so stala drva, tako da danes stanejo 7 gl. 50 kr. A odborniki so dajali samostanu seženj (5 kub. metrov) trdih drv po 1 gl. 50 kr. in 2 gl. Slednjič se je pa vendar ohrabil eden, ki ni hodil na klobase v kloster, in zaračunal po 3 gl. seženj; s tem se je pa zelo zameril gotovim backom. Samostan hoče imeti vsako leto menda okrog 50 seženj drv. Ako gremo samo 30 let nazaj, je dokazano, da je tu meščanstvo bilo oškodovano v obrestni vred za več kot 25.000 K lastnega denarja. Naše mnenje je, da, če se že patrom prepusti drva po isti ceni, kakor faktično veljajo meščane, t. j. danes po 7 gl. 50 kr. ali več, bi bilo to že predobro, ker v to še ni vračunano vzdrževanje osebja, vodstvo računov, odzračevanje za sekanje itd. Da bi pa korporacija morala za menihe za vsak seženj po 4 gl. in še več doplačati, to je pa že preneumno. — To je eden slučaj, prihodnjič navedemo še druge. Kamničanje, spregledajte že vendar enkrat! V enomer se toži o splošni gospodarski mizeriji, a ljudem, ki ravnajo s svojim premoženjem tako malomarno in popustljivo, ni pomagati. Torej preudarite dobro, predno postavite koga, da vam gospodari z vašim premoženjem in izberite si resne in energične može.

Kamničan.

Senzacionalna kazenska pravda se je te dni vršila pred celovškimi porotniki. Cel proforski zbor celovške realke je tožil tovarnarja beljaškega g. H. Pogačnika, ker je v „Villacher Zeitung“ v nekem članku se javno potegnil za svojega brata, katerega po nemškonskonalni profesorski, zlasti pa nekateri, na nečuden način zatirali, in nepravilno klasificirali iz maščevalnosti, — ker je njegov brat imel pogum se pritožiti na pristojnih mestih. Ker je znano, da v Avstriji vse pritožbe nič ne pomagajo v takih slučajih, nego dosežejo baš nasprotno, kar se je tudi Pogačniku pripetilo, namreč da so z njegovim bratom potem še nepravilnejše ravnali, je nastopil pot javnosti ter se zatekel k peti velemoči — k časopisju, ki je spravilo stvar na dan. Brat Pogačnikov je bil sicer zato izključen, — a maturo je vendar napravil kot privatist pred posebno komisijo ter dokazal s svojim znanjem, kako nepravilno so ravnali njegovi „drugi“ profesorski v svoji „nepripravnosti“. To je dosegel energični dijakov brat in — časopisje. Radi očitanj v časopisu pa je tožil zdaj proforski zbor pred poroto Pogačnika, ki je nastopil dokaz resnice in ga tudi — doprinesel. Bil je soglasno oproščen, zagovarjal ga je dr. Uranič iz Gradca, ker med nemškimi odvetniki ni mogel na Koroškem dobiti zastopnika, — za nemškonskonalna profesorske sta se seveda dobila ker dva odvetnika, prikrilo „stimmungo“ pa so delale zanje — znane „Frei Stimmen“; a vse skupaj ni nič pomagalo. Ljudski glas je bil preko njih ter dal sijajno zadostženje obtožencu in njegovemu zatiranemu bratu, — obenem pa brco, ki ni bila prva, — nemškim kričalcem, profesorjem in — njihovim zastopnikom. Občinstvo je obtožencu prirejalo ovacije ter dalo velikansko moralno klofuto tistim, ki so jo zaslužili, pri tem pa tudi tisti znani heilovski kliki celovski. Drugi dan so imeli profesorski razpravo zoper istega obtoženca pred posameznim kazenskim sodnikom radi očitanj, ki jih je izustil Pogačnik profesorjem v obraz javno na hodniku pred šolo. Upali so na zmago vsaj tu, češ porotniki sodijo po — čuvstvu, učeni sodnik po strogih paragrafi. Tudi pri tej razpravi je bilo v sodni dvorani natlačeno polno občinstva, ki je nestrpno pričakovalo sodbe. Tudi okrajni sodnik je smatral dokaz resnice dognanim in oprostil obtoženca na celi črti. O obeh razpravah izide pravkar cela brošura, ki bo pojasnila marsikaj, a bo imela tudi velik moralčen uspeh, ker bo v sva-

rilo vsem krivičnim zatiralcem mladine, ki se najdejo celo med profesorski — pedagogi. Pravijo, da se tudi na Slovenskem najdejo slovenski profesorski, ki niso pravični proti vsem dijakom in celo take, ki protežirajo — čujte! — nemške in laške dijake pred slovenskimi! Za celovške nemškonskonalne realčne profesorje, ki so v svoji nacionalni nestrpnosti spravili nedavno slovenskega suplenta iz svojega „lepega“ kolegija, — je prišla zdaj „povračajoča pravica usode“ ka-li in mi jim to blamažo, ki so jo doživeli, prav radi tega iz srca privoščimo. Vse pravično, tudi nemško celovško občinstvo je zoper nje pod elementarnim vtiskom, ki ga je napravila na vse zadnja pravda, o kateri poročila danes vse večje avstrijsko časopisje.

Odlikovanje. G. Vinko Ogorelec, Ivan Anžič in Ivan Trtnik iz Školjice so dobili za 25-letno delovanje pri gasilnem društvu častno svetinjno.

Iz justične službe. Pisarniški predstojnik trgovskega in pomorskega sodišča v Trstu, gosp. Rudolf Kovačič, je imenovan za višjega pisarniškega predstojnika okrožnega sodišča v Gorici.

Za cestnega mojstra je imenovan g. Ivan Keršman v Vipavi.

Iz pisarne slovenskega gledališča. V petek (par) se uprizori prvič v sezoni Gounodova opera „Faust“ kot častni večer dičnega in marljivega basista, gosp. Julija Betetta, ki bo pri tej priliki prvič pel vlogo Mefista. Gospod Betetto, ki se je s svojo neumorno delavnostjo povzpela na mesto prvega basista slovenske opere, zasluži v polni meri simpatije, ki jih ima v vseh krogih, in ni dvoma, da ga bo hvaležno občinstvo odlikovalo s popolnim priznanjem o priliki njegovega prvega častnega večera.

Slovensko gledališče. Snoči je sicer resni hram slovenske dramske umetnosti bučal prešerne razposajenosti. Kaj čuda? Polakova in Verovšek — On in njegova sestra v vsakem pomenu besede — tej dvojici se ni moč ustavljati in najsi je igra še tako velik Stumpfsinn — smejati se moraš, dokler ti ne usahnejo prav vse solze pretresljivega smeha. Buchbinder je napisal to svojo burko, ki je pravzaprav več kot burka, na kožo Hansi Niese in Girardija in torej ni namerjal z njo nič drugega, nego prav korenito zabljeti in pretresti trebušno mreno tudi največjemu pustežu. In tako so prišli snoči v najbogatejši meri na svoj račun tudi tisti gledališki sloji, ki v gledališču ne iščejo toliko umetnosti, kakor razvedrila in buče zabave. On, prefrigan, pa v dno sreča dobrodušen pismoša spravi svojo sestro — izreden igralski talent po neverjetno pretkanih potih do zmage pri njenem prvem nastopu v gledališču. Ni dosti, da je burka zabeljena z ovirki satire na igralce, urednike, ljubimce igralke, ne, do vrhunca drastike treba le še, da se igra ne vrši samo na odru, ampak tudi po ložah, po galeriji in da pride On končno sam v parter, se razgovarja s publiko in z nepremagljivo komiko dirigira orkester. In če je ta On Verovšek, Njegova sestra pa Polakova — saj ne moreš drugače, nego da se brez pomislekov udaš štumpfsinu in se smeješ, kakor da si ti je nasmejati za vse življenje. — Umevno je, da je bilo gledališče že par dni prej totalno razprodano in da je občinstvo svojo ljubljeno go. Irma Polakovo sprejelo z nepopisnim viharjem aplavza, ki se je neutešljivo ponavljal pri odprti sceni kakor koncertem vsake slike. Čisto odveč bi bilo, pisati o umetnosti go. Polakove, vsem nam je predobro znana — ista graoij polna umetnica je, kakršno se nam je kazala prilikom njenih prejšnjih gostovanj, in njen glas je obrnil isto svežo milino. Originalnim kuplem je dodala iz svojega troje vložk: pesem krotiteljice kač iz Albinjeve operete Nabob, pesem Geishe iz istoimenske operete in pesem Vile iz Leharjeve Vesele vdovice — in očarala vse poslušalstvo, ki jo je odlikovalo s krasnimi cvetličnimi košaricami. — Obeta se nam, da pride ga Polakova vrkatem zopet — in pozdravljamo jo z odkritim veseljem. — G. Verovšek, ki mu gredo vrhu vsega vse zasluge izborne režije, je imel snoči zopet svoj veliki večer. In s tem je tudi povedano vse. Oblagodarjen z obilico naravnega humorja, igral je svojega Lipeta s presunljivo realistično in dosegel uspehe, kakršnih zmore edinole pravi umetnik. In ko so morale vsled posebnih uložk go. Polakove nastati vrzeli v tekstu, jih je g. Verovšek s svojim naravnim humorjem spretno maskiral, da jih je bilo jedva opaziti. Skratka: On in njegova sestra — re-

snidno nepremagljiva dvojica. — V zvezi tretji pa g. Boleška kot sluga Hvala. Iz male epizodične figure je ustvaril g. Boleška figuro neodoljive, drastične komike in se zopet pokazal mnogostranskega, vedno dovršenega umetnika. Gosp. Danilo je bil kot lahkoživ baron v svojem elementu in izžival s svojim izbornim nastopom salve bučnega smeha. Ga. Danilova pa je bila imenitna Gerdinka in Jolanta, vredna partnerica. G. nadrežiser Taborsky je bil izboren v svoji neznanosti vlogi dr. Vesela, istotako so storili po svojih močeh vse, da je večer uspel tako imenitno v svojih epizodah, dame Noskova, Barjaktarovičeva, Ronovska, Kočevarjeva, Thalerjeva, ves ženski operni zbor, gg. Dragutinski, Nučič, Povhe, Bukšek, Betetto, Barjaktarovič, Kinsky, Molek — z eno besedo, bil je imeniten večer, za svoj genre — ki mu nimamo ničesar grajati. Igra se menda ponovi, kar bi bilo z ozirom na blaginjo in na množico, ki ni mogla več dobiti vstopnice toplo želeli. Če bi odmorili bili malo krajši, bi pač nič ne škodovalo.

Akademijski večer. V nedeljo, dne 17. t. m., predava ob osmih zvečer v „Mestnem domu“ univ. prof. dr. Izidor Kršnjavi iz Zagreba „O prosvetnem delovanju frančiškank na Hrvatskem“. Prof. dr. Fran Marković predava o „Simonu Gregorčiču“ dne 24. t. m. namesto 17. t. m.

Klerikalci in slovenska krajevna imena. Naši klerikalci si prevzetno nadevajo ime, da so vseslovenska stranka, pa se taki duševni reveži, da še ne vedo imen znanih slovenskih krajev. Ni ti treba biti posebno izobražen, da veš, da je na Slovenskem kraj, ki se mu pravi Bovec. Pri „Slovenec“ pa ne vedo tega. V sobotni številki tega lista se imenuje „Flič“, katero ime je „Slovenec“ prestavljalec naredil iz nemškega „Flitsch“. Naj bi ljudje, ki očitajo drugim pri vsaki priložnosti nevednost, rajši pogledali v leksikon o tistem, kar jim je še neznan in mnogo jim bo še opraviti, preden skončajo ta posel.

„Slovenec“ in magistrat. Kakor že nekaj let sem, tako se je bavil „Slovenec“ od minolega petka in sobote zopet s smradom, ki ga proizvodejo mlarna na sv. Petra nasipu. Mestnemu magistratu očita, da še ni nič ukrenil proti tem neznosnim razmeram. To pa ni istina, zakaj magistrat je vsled neke akcije g. dr. Gregoriča, ki se je takrat v obližju te mlarne naselil, že pred več leti nadaljuje izvrševanje te obrti prepovedal. Na tozadevni priziv je bila tudi deželna vlada istega mnenja kakor magistrat in ni prizivu ugodila. Pač pa je ministrstvo notranjih zadev storilo, ker vendarle ne gre, da bi se 90 let obstoječo obrt, ki se od treh generacij iste rodbine izvršuje, kar meni nič tebi nič oblastveno zaprlo.

Smrdi — pa največ v uredništvu „Slovenca“. V žargonu ljubljanskih barab in žganjarjev pisani sobotni podlistek „Slovenca“ pravi: Ardek! Tu je pa že hudiman, de pr nas Sluvenoih na morma nekol eden drugo ustič. De b saj u en rek enkat skp držal, pa b blu prec bulš, tku pa reče edn „ja“, ta druh pa prou gvišn prec na tu: „nak“. Pu sluvensk ch cajngah učash upijeja: industrija, fabrike zidite in naprej peite, de na u vs naš gnar u nemškutarske roke pršou. Kedr pa res kašn Sluvenca kašna fabrika začne, pa začneja udrichat po nem, tulk cajta, de mu vsele preženeja du dela. — Na drugem mestu iste številke pa se „Slovenec“ zaganja v naprednega domaćina, ki je zgradil lepo tovarno, katere pa faktično še ni uredil in pričel, in kjer se priprave šele poskušajo, češ, da — smrdi. Mislimo, da smrdi samo v uredništvu „Slovenca“. Ti ljudje ne vedo, kaj so pisali na eni strani ter na drugi strani sami sebe bijejo po ustih.

Občni zbor „Gremija trgovcev v Ljubljani“ se večerj popoldne ni vršil radi prepričle udeležbe. Zato se vrši jutri popoldne ob 3. uri drugi občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število navzočih članov. Zborovališče je mala dvorana „Mestnega doma“.

„Družinski večer“ Narodne Čitalnice v Ljubljani. Kakor smo že poročali, priredi tukajšnja Narodna čitalnica v ponedeljek, dne 18. t. m. v mali dvorani „Narodnega doma“ — „družinski večer“. Program je sledeči: 1. Čajkovskij: „O hant sans paroles“, trio za klavir, gosli in harmonij; 2. Verdi: „Trova-tore“, fantazija, duo za klavir in gosli; 3. a) Grieg: „Jaz teljubim!“ b) Schumann: „Posvečenje“ in c) dr. Gojmir Krek: „Tam zunaj je sneg“, solospjevi za bariton s spremljevanjem klavirja. Poje g. dr. Gvidon Serneck iz Celja. 4. Offenbach: „Barcarola iz Hoffmannovih pripovedk“, trio za klavir, gosli in harmo-

nij; 5. Rouvier: „Lou“, veselo-igra v enem dejanju in 6. Ples. — Začetek ob polu 9. uri zvečer. — Ker so vse umetniške točke v priznani vrlih rokah, pričakuje čitalnični odbor, ponavljajoč na tem mestu svoje običajno vabilo, z vsoto gotovostjo prav obilne udeležbe. Posebna vabila se ne razpošljejo.

Penzijsko zavarovanje privatnih uradnikov. Ministrstvo notranjih del je že pričelo z delom za tozadevni zakon. Ministrstvo zasliši v ta namen razun trgovinskih in obrtnih zbornice tudi druge strokovne zveze, kakor kmetijske, industrijske, trgovske, odvetniške, notarske in zdravniške zbornice. Zaradi tega je ministrstvo že poslalo vsem deželnim vladam okrožnice, naj zaslišijo kompetentne korporacije. Tako mnenja se morajo oddati najpozneje do 1. junija t. l.

Javno predavanje. V petek ob 8. uri zvečer bo predaval g. Ant. Chráska v zimski dvorani „pri Maliču“ (Hotel Stadt Wien) o temi: Kako je Peter zatajil svojega Gospoda. Bode se tudi pelo. Vstop prost.

V Parizu bivajoči Slovenec R-f K-k iz Medvod, absolvirani učenec ljubljanske obrtne šole, izkoristič dobrotnike v domovini, izvajajoč jim podpore z lažnjivimi podatki, češ, da je dovršil tukajšnjo tehniko in je sedaj nastavljen v neki tovarni. Prošnjam prilaga fotografijo, na kateri se nahaja on v družbi tu živečih slovenskih dijakov, ki so skraja z njim občevali, ker niso poznali njegove „obrti“. R. K. je izrazil to znanje v zelo grde namene; želeči, da jih ne bi kompromitiral v domovini, svetujuči pariški Slovenci vsakomur, komur se smili denar, naj ne odgovarja na dopise dičnega in podjetnega rojaka.

Bakrena pločevina se podražila znova za 10 K pri 100 kg.

Letošnji veliki manevri se bodo vršili med Ljubljano-Gorico-Beljakom in Celovcem. Udeležita se jih 3 in 14. voj. Vaje bodo zelo naporene ter bo moral priti 3. voj preko visokih Tur. Manevriralo se bo, kakor da bi udr. savazniki preko italijanskih mej na Koroško.

Roditeljski večer bo dne 17. marca ob 3. uri popoldne v I. razredu ljudske šole v Litiji.

Krško učiteljsko priredi dne 16. t. m. ob 7. uri zvečer v telodvadnici meščanske šole v Krškem roditeljski večer.

Poziv kranjskim vinским producentom! Društvo za varstvo avstrijskega vinstva na Dunaju priredi v torek, dne 26. t. m. zanimivo vinško pokušnjo raznih avstrijskih vin iz leta 1905. Izjemoma bo tudi nekaj vrst kineškega vina iz Chefov (Či-fu), ki je pošljeta tamošnja avstrijska producenta barona M. in A. Babo. Ker je ta priridev izključno strokovnega in kupčijskega pomena, ne bo javna, marveč omejena na gotovo število posebej vabljenih oseb, in sicer skupaj 95, med temi so trije ministri. Da se udeleženci priridevite te pokušnje pripravijo o dobroti tudi kranjskih vin, naj oni kranjski vinogradniki, ki imajo prav dobra, po možnosti izbrana, pravilno napravljena in popolnoma čista, 2 ali več let stara, rdeča in bela vina, pošljejo samo po 2 sedemdesetinskih steklenici dotičnega vina nefrankovano naravnost na Dunaj pod naslovom: Ferdinand Reckendorfer, Landes-Weinbaudirektor in Wien I., Herrengasse 13, in sicer do 20. t. m. Steklenice — za bela vina visoke (renske), za črna pa nizke (bordó-steklenice) morajo biti čedno adjustirane, t. j. opremljene z etiketo in s kapicami. Na etiketah je napisati vrsto, ime producenta in kraj pridelovanja ter letnik. Želeti bi bilo, da se temu vabilu odzovejo zlasti oni pridelovalci, ki imajo fina, izbrana vina domačih in tujih žlahtnih vrst, kakor zelen vrhpoljec, tičina, španjol, silvanec, burgundec, rizling, portugalka, karmenet i. dr., posebno pa še pikolit. — O izvršeni pošiljati blagovoli vsakdo, ki se ne obrne direktno na gori imenovanega vodjo, pisмено obvestiti deželnega vinarskega komisarja gosp. Frančiška Gombača v Ljubljani zaradi eventualne preskrbe napisovi in zaradi potrebnih pojasnil o poskusnem lokalu.

K umoru na Ratežu. Dodatno k naši tozadevni notici se nam iz Novega mesta poročila: Danes, t. j. torek popoldne, se je vršilo sodno raztelesenje pri napadu nad Ratežem umorjenega Jožefa Škrbca, doma iz Rateža. To raztelesenje je doznalo, da je Škrbec preminul na izkrvavljenju, povzročenoem po zabodu z velikim ostrim nožem v žilo dovodnico nad srom (nad ključnico). Vrhu tega je umorjeni imel še eno rano na hrbtišču, ki pa sama zase ne bi bila smrtonovarna. Umor se je izvršil, kratkim stvarnim posnetkom iz cele afere sporočeno, na sledeči način: Sovraštvo med fanti okolice Rateža traja že dalje časa. Že dopoldne tistega dne se je neka druga tolpa

teh pretepačev ravšala na takozvanih „Blatnikih“ ob državni cesti med Cirkovo in Ratežem. Ker so pustili precej krvavih sledov, se je spočetka sploh mislilo, da se je umor Škrbca vršil na tem mestu. Toda tisti, ki so to izprva trdili, so se pozneje prepričali, da ti fantje sploh niso tako daleč prišli in da niso bili v nikaki zvezi s pretepom na Blatnikih. To poudarjamo, ker se od raznih strani ti zadevi še sedaj zamenjavati. Umor Škrbca je tragedija sama zase. V gostilni Taborskega, po domače „pri Šekotu“ na Ratežu so sedeli v nedeljo večer fantje iz domače in sosednjih vasi. Navidezno iz malenkostnih vzrokov je nastal med fanti iz Slatnika in domačini prepir, koncem katerega je umorjeni Škrbec vrgel (ali vsaj skušal vrgeti) Koširja iz Slateneka na tla. Ker je grozil vsled tega nastati splošni poboj, razpodil je gostilničar celo tolpo venkaj iz hiše in bil je mir. Oba Slatenčana Košir in Mikec sta se napotila proti domu, domačina Škrbec in Pavlin pa sta ostala še na cesti. Ko prideta Slatenčana blizu takozvanih „na Verjerjih“ (ne daleč od gostilne, v smeri proti Novemu mestu) zavpije Košir „na korajžo“ in izziva sosebno Škrbca, češ: Če imaš korajžo, sem-le pridi! No, Škrbec je imel korajžo in šel je s tovarišem Pavlinom proti izzivalcu. Komaj je bil v njegovi bližini, že je dobil krepak zabodljaj v prsi in ker je Pavlin najbrže hotel tovarišu pomagati, jih je tudi ta dobil z nožem po hrbtišču. Natančneje se prizor danes še ne more in tudi še ne sme razpravljati. — Preostane tedaj le še rezultat. Škrbec je na mestu obležal, Mikec pa, ki se napada aktivno ni udeležil, je bajje hitro šel po orožnike (drugi trdijo, da ne); oba ranjenca so na odredbo orožnikov prepeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandjio. Škrbec je hotel sleči vrhovno obleko, a pri tem hipu je omahnil in se mrtev zgrudil na posteljo. Pavlin je sicer močno ranjen, vendar pa njegove poškodbe niso nevarne in bo zopet ozdravel. Dejanje se je vršilo nekako med 10. in 11. uro ponoči. Morilec je rabil za svoj zločin velik oster nož, ki ga je imel najbrže skritega za golenicami. Tako Košir in Mikec, kakor tudi Škrbec in Pavlin so še mladi fantje 18–20 let. Umorjeni Škrbec je bil obče priljubljen, lepo raščeno dečko, Košir je že znan pretepač in izzivač. — Aretirali so sicer oba Slatenčana, toda ker je Košir kmalu vse priznal, so Mikeca, ki je bajje celo branil, kot od obtožbe prostega izpustili. — Tako ob kratkem poročilo iz verodostojne strani. Včerajšnji „Slovenec“ je bil seveda bolj poučen in hoče povzročiti nekaj drugi zavratni umor na ugled orožniške postaje na Ratežu. Čuje se pa, da se bode tudi „Slovenca“ na primerno-dostojni način od prizadete strani — in to je na svoji časti žaljeno orožništvo dolžno storiti — poučilo, da posebno v takih slučajih, ko so prva poročila le z veliko rezervno prepričati, nikakor ne gre, brez dokazov skoraj gotovo popolnoma nedolžnega orožništva brez povoda napadati. Sicer pa bomo o tem, za resni postni čas jako primernem slučaju tudi mi še katero rekli.

Idrijsko dramatično društvo uprizori v soboto, dne 16. in v ponedeljek, 18. t. m. žaloigro „Razbojniki“.

Iz Idrije. V nedeljo, 10. t. m., se je vršil po dolgem presledku desetih let zopet enkrat občni zbor idrijske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Udeležilo se ga je 13 članov. Iz poročila prvomestnika g. F. Vončina posnemamo, da je imela podružnica zadnjih deset let povprečno 20 članov in da se je to število letos podvojilo. V odbor so bili voljeni sledeči gg.: Oblak J., Pirc A., Svetec F., Seljak M., Seljak J. in Vončina Fr. Nadejamo se, da se bode podružnica pod nanovo spopolnjenim vodstvom krepkeje razvijala, kakor dosedaj, in reflektujemo posebno na pomoč naših inteligentnih krogov, katerih od sedaj po večini še ni v članskem zapisniku. Prijave za vstop sprejemajo vsi odborniki. Letnina znaša 2 K in se bode pobirala v dveh obrokih.

Tatvina. Posestnikovi hčeri Betti Burger v Postojni je 6. t. m. najbrže neki tujec, ki je tamkaj prenočil, ukradel več zlatnine in srebrnine, vredne več sto kron. Tujec se je vpisal Sigmund Klingler, konjski mešetar iz Badena pri Dunaju in je govoril nemški in slovenski v štajerskem narečju. Po tatvini je izginil. Star je okoli 35 let.

V Boh. Bistrici je dne 10. t. m. ljubljanski sekstet v gostilno g. Rauhkarja priredil koncert v veliko zadovoljnost občinstva. Določilo se je, da letošnje leto meseca avgusta priredi v hotelu „Zlatorog“ ob znožju izvira Savice koncert, tako da se izletnikom tudi v tem divjeromantičnem kraju nudi mala zabava.

Zanikrostno poštne ambulanca na Bohinjski železnici. Poštne ambulančne osebe na Bohinjski železnici menda vso svojo službeno pot prespi, ker pošiljatev ne prihajajo skoraj nikoli o pravem času adresatom v roke. Po njeni krivdi dobe naši naročniki „Slov. Narod“ dva ali celo tri dni po njegovem izidu, večkrat se pa zgodi, da ga sploh ne dobe. Redno se namreč dogaja, da ga zapelje poštna ambulanca v Gorico ali Trst, odkoder ga dobe naročniki vsega raztrganega in umazanega in brez ovitkov. Ako ta nered ne preneha, pritožimo se na c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu, ki bo gotovo storilo potrebne in primerne korake, da se bo „Narod“ dostavljajl pravčasno.

Shod „Štajerčeve“ stranke v Mariboru. Preteklo nedeljo je priredila takozvana „Štajerčeva“ stranka shod v Mariboru, katerega so se pa udeležili z malimi izjemami sami Nemci. Vobče je bila udeležba tako minimalna, da nemški listi niti ne navajajo števila udeležencev, ker se nečejo blamirati pred javnostjo. Pred vsem pa je treba z zadoščenjem konstatirati, da je prišlo na ta shod tako malo takozvanih „Štajerčevskih“ kmetov, da se jih je dalo na prste ene roke prešteti. Naši ljudje so pa uvideli, da jih hoče nemška gospoda samo izrabljati v svoje svrhe, zato so tudi jeli zapored obračati hrbet Orniču in njegovim družbi. Shod je otvoril Ornič, ki je bil na to izvoljen za predsednika. Shoda so se udeležili ti-le „slovenski kmetje“: bivši vsenemški poslanec Wastian, mariborski župan dr. Schmiderer, ravnatelj kmetijske šole v Mariboru Schmid, bivši poslanec Karel Pfrimer, znani Francelj Girstmayer, nemškutarški nadučitelj na slovenski šoli v St. Iliju v Slovenskih goricah Sadu in „Štajerčev“ urednik Linhart, ki nosi sedaj kot-bivši socialni demokrat veliki zvonec med štajerskimi nemškutarji. Na shodu je imel seveda prvo besedo Linhart, ki je navzoči nemški gospodi podajal svojo modrost o slovenski zgodovini. Govoril je o kmetijskih uporih, o kmetiskem kralju Matiji Gabcu, o ilirskem gibanju, o Bleiweisnu in Deschmannu, o Hrvatih in Jelačiću, o „Slovenskem Narodu“ in dr. Tavčarju, sploh o vsem, kar mu je pač prišlo na misel. Dotaknil se je tudi protestantske dobe, govoril o Trubarju ter se popel do trditve, da je Trubar, ustanovitelj slovenske književnosti, pisal zgolj nemške knjige. To navedeno dejstvo že zadostuje kot dokaz, kako temeljit in resen je bil Linhartov govor. Mož nima niti pojma o dogodkih v slovenski zgodovini in njihovih vzrokih, a hoče igrati sodnika nad slovenskim narodom! Koncem svojega govora je razpravljajl o bodočih državno-zborskih volitvah te z emfazo zatrjeval, da se „Štajerčeva“ stranka neče družiti z nobeno slov. narodno stranko, pozabil je pa povedati, da se neče družiti samo raditega, ker ji je grozde prekleslo. Kateri pošten človek pa se bo družil s tako stranko, ki nosi na čelu pečat največje hinavščine, s stranko, ki lovi neumne politične kaline s tem, da zatajuje svoj nemški značaj, stranko, katere duša je takšen možakar, kakor je Linhart, ki so ga iz socialno-demokratske sramotno iztirali? Ob koncu svojega govora je Linhart zatrjeval, da upa „Štajerčeva“ stranka na gotovo zmago v slovenskih volilnih okrajih na levem in desnem dravskem bregu. Govorilo so še Girstmayer, nadučitelj Sadu in neki Reppnik, na kar se je sklenila resolucija, da se shod izjavi solidarnega s sklepi „Štajerčevega“ strankarskega shoda v Ptujju in sklene, v vseh spodnještajerskih volilnih okrajih postaviti svoje kandidate, ki jih naj postavi strankino vodstvo. Ornič in drugovi so zapustili shod docela deprimirani, saj so uvideli, da je jel slovenski kmet vendarle spoznavati nemškutarke volke v slovenski ovčji obleki! Prihodnje volitve bodo pokazale, da se „Štajerčeva“ stranka nahaja odločno na potu navzdol. In to je izključno zasluga nove slovenske napredne organizacije na Štajerskem — „Narodne stranke!“

Odseku žalskega „Sokola“ v Braslavčah je daroval gosp. dr. Travnar, sod. svet. v Ljubljani, 10 kron; gospica Ivanka Vrankovič je nabrala 32 kron. Vsem blagodušnim darovalcem iskrena sokolska hvala!

Zaradi ponarejanja delavskih knjižic je obsodilo celjsko sodišče zidarje Fr. Panka, Josipa Panka, Avg. Vidoviča in Ivana Hazabenta, in sicer je dobil prvi dva meseca, drugi en mesec, tretji šest tednov in zadnji eden mesec ječe. Zidarski mojster Fr. Panko je namreč prišel predlamskim z imenovanimi tremi zidarskimi učenci v Ljubljano, da dobe delo pri Töniesu. Ker pa je podjetje sprejemalo le izučene zidarje, je Panko vsem trem popravil delavske knjižice tako, kakor da so zidarski pomočniki.

Škandalozne razmere na postajah Južne železnice. Prijatelj našega lista nam piše: V postajni restavraciji I. in II. razreda na Zidanem mostu sem zahteval te dni od nekolicino oddaljenega natakarja črno kavo. „Ih verste!“ mi odgovori in se obrne proč. Kaj takega je škandal, ki je mogoč le na slovenskih tleh. Čudno je to, da se mi je kaj enakega že marsikje drugod na postajah Južne železnice pripetilo; celo v beli Ljubljani me niso hoteli nekoč umeti slovensko, medtem ko je omizje črnih Italijanov bilo postreženih v laškem jeziku in se je na peronu ofrankan natakar v potu svojega obraza trudil postreči Francozu s francoščino. — Tem razmeram je zelo kriva naša potujoča inteligenca, ki se povsod poslušuje nemščino. Sram nas bilo Slovencev, lastnega ponižanja! Bodimo vsepovsod bolj odločni, spoštujemo sami svoj jezik in spoštovali ga bodo tudi drugi in celo „mogočni“ (!) natakarji! — Kako oblastno se povsod šopiri Nemeč s svojo nemščino tudi med nami, prav kakor da bi bil doma. Mi smo pa boječi in preponižni celo na domačih tleh.

Slovensko akad. društvo „Adrija“ v Pragi je na svojem 1. rednem obnem zboru dne 2. t. m. sestavilo sledeči odbor: Franjo Lipold, cand. iur., predsednik; Viktor Zalar, cand. phil., podpredsednik; Lev Brunčič, stud. iur., tajnik; Milan Orožen, stud. iur., blagajnik; Franjo Semrov, stud. iur., knjižničar; Andrej Veble, stud. iur., gospodar-arhivar; Josip Klepec, stud. iur., častnik; Stanislav Brinšek, Ivau Domicelj, namestnika; Ivan Lah, Josip Wieser, preglednika.

Opekla se je v Longeni pri Trstu 14mesečna Josipina Grmec, ki je prišla preblizu ognju, da so jo morali oddati v tržaško bolnišnico.

Strela je ubila v Ajelu v Lahih nekega Bujatija. Sedel je v kuhinji pri ognjišču in kosil, kar je udarila strela skozi dimnik in ga ubila. Neki ženski, ki je bila v kuhinji, je ožgala lase.

Nov komet je odkril znani razkrivalec kometov Giacobini, astronom zvezdarne v Nizzi. Komet je 11. velikosti in torej prostemu očesu nevidljiv, ker vidimo le še zvezde 6. velikosti.

Mačka rešiteljica življenja. V Gradcu pri Virovitici na Hrvatskem je nastal ogenj v hiši Stefana Markoviča. V sobi, kjer je gorelo, je sedela v naslanjaču 80-letna Markovičeva mati in spala. Ze je gorela obleka stariče, a ta se ni zbudila. Tu je začela mačka, ki je ležala poleg stariče, mijavkati, vleči žensko z zobmi za rokav in ker še to ni nič pomagalo, skočila ji je v naročje, kjer ji je sprva lizala roke, naposled jo pa opraskala do krvi, da se je Markovičevka zbudila. Prihitele sosedje so pogasili ogenj in rešili starko in seveda tudi mačko gotove smrti.

V Panorami-kosmorami na Dvorskem trgu pod „Narodno kavarno“ vidimo ta teden čarobno Vzhodno Indijo. Kd-r si ogleda to serijo, dobi docela jasno sliko o življenju in navadah ondotnih prebivalcev ob različnih slovenskih in v navadnem življenju. Opozarjamo na slavnosti o priliki kronanja v Delhi, znana mesta Kalkuta, Bombay in Damura, prekrasne in bujne nasade palm in drugie južnega drevja. Serija je v resnici vredna pogleda tudi zaradi zanimivih verskih šeg Indijcev. Prihodnji teden ves elje in zabave po snegu in ledu.

Samomor Karla Snoja. Zavarovalnica „Allianz“ je bila napravila ovadbo, da jo je Karel Snoj, ki se je usmrtil, oškodoval za 300 kron, sedaj nas pa prosi konstatirati, da so vse njene terjatve do pokojnika popolnoma pokrite.

Premogarski hlapci so vobče na slabem glasu in vedno na sumu, da goljufajo. A dela se jim dostikrat tudi krivica, Tako je bil premogarski hlapec Anton Zaletel obdolžen, da je oddal neki stranki samo 18 vreč premoga namesto 20. Zaletel pa je zahteval, naj se premog pretehta, in se je izkazalo, da je premog tehtal še nekaj kilogramov več kot 20 stotov.

Nepošten hlapec. Predvčerajšnjim je neki gospodar poslal svojega hlapca 20letnega Jožefa Žagarja prodajat po mestu premog in mu dal s seboj 2 K 60 vin. za mitnino. Žagar pa, mesto da bi bil mitnino plačal, je denar pognal po grlu. Ker ga je imel le preveč pod kapo, se mu je na Zaloški cesti v glavi začelo tako vrteti, da je padel raz voz. Voz in konje je potem nekdo odvedel gospodarju nazaj, hlapec pa se je ves ometen lovil po cesti in iskal svojega voza. Ker je bil pa le preneroden, ga je moral opozoriti stražnik, kar je temu tako razljutilo možgane, da je varnostnega organa pograbil za suknjo in se mu zoperstavil, in le s pomočjo pasantov je potem stražnik nerodnega Žagarja mogel spraviti v svetlje.

Ogenj. Danes s jutraj okoli polu 9. je nastal ogenj v podstrežju hiše g. Frana Hribernika na Martinovi cesti šte. 7. Na lice mesta je prišel oddelek prostovoljnega gasilnega in revalnega društva, ki je ogenj pogasil. Ogenj je nastal najbrže valed tega, ker se je vnel poleg dimnika neki zaboj s staro šaro. Hribernik je zavarovan za 3500 K in ima okoli 200 K škode.

Belavsko gibanje. Včeraj se je odpeljal s južnega kolodvora v Ameriko 174 Slovencev, 40 Macedoncev in 8 Hrvatov. V Möhlbruck je šlo 24 Hrvatov, v Budimpešto 280 Lahov, z Dunaja je pa prišlo 11 Kočevarjev.

Izgubljene in najdene roči. Služkinja Marta Kleinova je izgubila srebrno žensko uro z verižico. — Fr. Krauland je izgubil srebrno uro z nikelnatno verižico, vredno 10 K, katero je našel žolski učenec Ernest Somnitz in jo oddal na magistratu.

Ljubljanska društvena godba priredi danes zvečer v restavraciji „Novi svet“ (Mrak), Marije Terezije cesta društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Jugoslovanske vesti. Slovanska vzajemnost in zveza jugoslovanskih književnikov in častnikarjev. Predavanje pod tem naslovom je imel, kakor poroča sofijski „Dnevnik“, g. Ilija S. Bobčev, odvetnik in član zveze jugoslovanskih književnikov in častnikarjev, v „Narodnem Domu“ v Plovidivu. Bobčev je dokazoval potrebo slovenske vzajemnosti in medsebojnega spoznavanja med slovenskimi narodi ter naglašal, da je med Jugoslovani že dozorela ideja kulturnega zblizanja, kar potrjuje zlasti „Zveza jugoslovanskih književnikov in častnikarjev“, ki se je lansko leto ustanovila v Sofiji. Ta zveza ima namen, da deluje na to, da se zlasti Jugoslovani čim najbolj med sabo spoznajo in zblizajo. Da se pa ta cilj doseže, je zvezi potrebna ne samo lastna življenska sila, nego predvsem izdatna podpora s strani občinstva v vseh slovanskih deželah. Na Bolgarskem je predvsem treba, da prihite zvezi na pomoč profesorji, ki so na svojih kongresih v Zagrebu in lani v Sofiji dokazali, da so odločni zagovorniki jugoslovanskega edinstva, sokolska društva, ki so v drugih slovanskih zemljah navdušeni bojevniki za slovansko edinstvo; mladina, ki je že lani v ime srbskih, bolgarskih, hrvatskih in slovenskih akademikov izjavila, da je prožeta z idejo konfederacije jugoslovanskih narodov. Predavatelj je pozivljajl bolgarsko občinstvo, naj pristopi v čim največjem številu k društvu „Slavjan. blagotvor. društvo“, ki izdaja svoje glasilo „Slavjanski Glas“, katerega dobivajo društveniki proti naročnini 4 levov, in ki deluje z vso energijo za uredničenje slovanske, zlasti pa jugoslovanske ideje.

Napredna kandidatura v Dalmaciji. „Hrvatsko demokratsko društvo“ v Splitu je priredilo 10. t. m. zaupni shod, na katerem se je proglasil za kandidata „Hrvatske ljudske napredne stranke“ v splitskem volinem okraju odvetnik dr. Jos. Smolaka, glavni urednik „Sloboda“. Kakor poroča „Pokret“, ima kandidatura dr. Smolaka mnogo nade na uspeh. Ako prodre pri volitvah dr. Smolaka, ki je odločen pristaš napredne in jugoslovanske ideje, bo Šusteršičev klub izgubil zopet enega pristaša. Ker v Trstu in Istri izvoljeni poslanci najbrže ne bodo pristopili klerikalnemu klubu in ker bodo Malorusi in klerikalni Moravani osnovali svoje klube, se bo „lepi klub“ znatno skréčil.

Srbsko časopisje. Preteklo leto so imeli Srbi 225 listov. V Srbiji se jih je tiskalo 141, v Črni gori 6, v drugih srbskih deželah 65, v Ameriki pa 13. V Belgradu samem je izhajalo 96 listov, med temi 27 političnih in 5 književnih, v notranji Srbiji pa 44 listov. Po strokah je bilo 98 političnih listov, 15 književnih, 10 pedagoških, 9 trgovsko-obrtnih, 8 kmetijskih, 11 cerkvenih, 3 pravniški, 3 ženski, 3 sportni in 3 otroški listi. Pred petimi leti so imeli Srbi komaj 100 časopisov; po petih letih se je torej število srbskih listov bolj kakor podvojilo.

Najnovejše novice. Japonska umakne iz Mandžurije svoje čete. Pusti le 15.000 mož za stražo železnicam.

Umrl je v Lvovu bivši moravski namestnik in poznejši minister za Galicijo baron Löbl.

Politični umor. V Gjurgevu na Rumunskem je Macedonec Nikola ustrelil grškega milijonarja Konstandotosa, ker je daroval za grško propagando v Macedoniji velike vsote.

Zopet poštni poneverjalec oproščen. V Dunajskem Novem mestu so porotniki oprostili poštnega oficijanta Süssa, dasi je priznal večje poneverjenje. Porotniki so bili mnenja, da je bila Süssova plača nezadostna za življenje.

Pogrebna društva je prevzelo mesto Dunaj v svojo upravo ter je pogrebno družbo „Entreprise“ za 1.700.000, „Concordio“ pa za 650.000 K odkupilo.

Župan dr. Lueger je dobil zaradi bolezni polletni dopust.

Štrajk italijanskih tobačnih delavk. Delavke v vseh italijanskih tobačnih tovarnah so ustavile delo, ker finančno ministrstvo noče ugoditi njihovim zahtevam.

Izpred sodišča. Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

V prat ga je vgriznil. France Zele, samski delavec v Matenjivasi, je nekoliko opit ležal na klopi v Žnidarsičevi gostilni, kjer se je v enakem položaju nahajalo več drugih domačih fantov. Knjemu je pristopil Ferdo Valenčič in iz nagajivosti na njem izvršil neko surovo delo. To je Zeleta razjezilo, zato ga je po obrazu klofnil. Zdjaci se pa oglasil Jože Semer, češ, da je on to storil. Zele dobro vedoč, da to ni res, pograbil je Semena, ga vgriznil v prst in ga bil s pestjo po glavi. Zele je bil obsojen na 4 tedne ječe.

Službo božjo je motil. Fant Tone Habe iz Predgriz je šel zvonit k popoldanski službi božji v zvonik farne cerkve v Črnem vrhu. Po dokončanem zvonjenju so se fantje vračali iz zvonika na kor, katerega duri so bile odprte. Ker pa je Habe preveč trdo stopal, so ga fantje na to opozorili. V sled tega se je jel Habe jeziti in pridušati, češ, da se ne da od nikogar „rihtat“. Ta hrup se je slišal po cerkvi tako, da so se jeli navzoči spogledovati, in je župnik propoved za nekaj časa prekinil. Habe taji mu podtikano krivdo. Obsojen je bil na 5 dni strogega zapora.

Z lopato je udaril delavec Janez Pleško v Škočjih ulicah v Ljubljani nadzornika Jožefa Hauptmana, ker ga je ta pri polaganju električnega kabela opominjal, naj bolje dela. Obsojen je bil na 6 tednov ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 13. marca. Iz jako verodostojnega vira se poroča, da se je ministrski predsednik Beck že odločil, da ne predloži v sankcijo volilne reforme, ki jo je sklenil tržaški deželni zbor.

Zagreb 13. marca. Povodom umora ministrskega predsednika Petkova so tukajšnji bolgarski visokošolci priredili slavnostni komers. Vsi govorniki so pojasnjevali grezovlado umorjenega Petkova ter izrekli nado, da nastanejo zdaj bolgarskemu narodu srečnejši časi.

Sofja 13. marca. Morilec ministrskega predsednika Petkova se je pri zaslišanju danes ponoci (!) zapletel v protislovja in je priznal, da ima nekaj skrivncev ter da je nekaj mladih ljudi vedelo za njegov namen.

Belgrad 13. marca. Tukajšnji bolgarski visokošolci so vedeli, da se je pripravljajl umor ministrskega predsednika.

Berolin 13. marca. Vsa poročila iz Petrograda potrjujejo, da razpusti vlada žev najkrajšem času dumo. Vlada že postopa tako, kakor pred razpustom prve duma, prepovedala je namreč izhajanje treh časopisov.

San Remo 12. marca. Bivši ruski minister zunanjih del, grof Lamsdorff, je smrtonevarno obolel.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Pariz 13. marca. Eksplozija na vojni ladji „Jena“ v tulonskem pristanu, je bila tako strahovita, da se je celo mesto streslo. Ljudje so kričaje bežali iz hiš, misleč, da je potres. Moč eksplozije je bila tolika, da je vrgla ude raztrganih mornarjev do 500 metrov daleč.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem naslednjim mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno do mae zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in toplen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštenem povzetju razpoložila to zdravilo vsak daa lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom 3 16-4

FRANC JOZEFOVA
grenka voda.
Izvrstno odvajalno sredstvo.

Rogaški „Styria-vrelec“
zdravilna voda proti

želodčnim oteklinam in krču Zdravilsko
Brightovim vnetjem obisti priporočeno
kataru v goltancu in jabolku
kataru v želodcu in črevesu
diatezi vodne kisline
sladkorni grizi

bolečinam na jetrih.
Dobiva se pri firmah M. Kastner in Peter
Lassnik v Ljubljani.

**Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las**
deluje najbolje priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom, 1 krona.
Razpoložila se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
 Gospod Josip Rohman, c. kr. notar v Cerknici,
 K 100 — kot poravnalno v neki kasnenki
 zadevi, Gosp. Vinko Šket, trgovec v Litvici
 Bistriki K 12 — vsled poravnave Brožič-Ger-
 sina in K 2 — je daroval gosp. Cvetenič —
 Skupaj K 12 —. Orčna hvala! Živili!

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 663 Srednja zravnina 736 0 mm.

marec	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
12	9. av.	738 6	-18	sr. svzhod	jasno
13.	7. sj.	739 2	-6 9	sl. jzh.	jasno
	2. pop.	737 7	1 9	sr. jug	jasno

Srednja večerajnja temperatura: -1.1° nor-
 male: 3.0°. — Padavina v mm 0.3.

Sprejme se izurjena šivilja

in učena v modnem salonu **Elize Hitzl-Huber**, Francovo nabrežje št. 1. 841-2

Sprejme se takoj majhna gostilna

kje na deželi. Ponudbe pod „gostilna“ na upravn. „Slov. Naroda“. 873-1

Slama v balah se po nizki ceni prodaja. Martinova cesta 10.

847-3

Lep lokal

pripraven za vsako trgovino, s skladiščem, s tremi velikimi izložbenimi okni na najboljšem prostoru sredi mesta, se da v najem.

Vse natančneje pri lastniku **Francu Dolencu**, na Starem trgu št. 1. v Ljubljani. 563-8

Južno sadje in zelenjavo

razpošilja po povzetju **Josip Dolčič** v Trstu, Via della Sorgente št. 7. Telefon št. 1465. 815-2

Mlad, soliden trg. pomočnik

v trgovini z mešanim blagom dobro izurjen in hiter prodajalec in

učenka

iz poštene meščanske hiše se sprejmeta takoj pri tvrdki **M. Elsner** v Litiji. 863-3

Službo

gozd. in poljskega čuvaja

oddaja takoj občina **Zgornja Šiška**. Mesečne plače 30 kron. Prednost imajo orožniki v pokoju. 876-1

Ponudbe je poslati podpis. uradu.

Županstvo obč. Zgornje Šiške dne 13. marca 1907.

Ivan Zakotnik.

Graščinska uprava dr. Geyze barona Raucha v Lužnici pošta Zaprežič prodaja svoj

konjak

počenši od 5 l do 25 l po K 6.—, od 25 l do 100 l po K 5.— iz Zaprežiča.

Nadalje prodaja 790-3

kostanjeva drevesca

za nasaditev, visoka po 2-3 m in debela po 4-6 cm po 100 K za 100 komadov; visoka po 3-4 m in debela po 6-8 cm pa po 150 K za 100 kom.

Hišo

v Rudolfovem poleg rotoča, opravljeno popolnoma za špecerijško trgovino, proda **Emma Toporič** v Ribnici. 826-3

Sprejme se takoj trgovski pomočnik

popolnoma zmožen železninske in špecerijske stroke pri **J. Kraševicu** v Žalcu. 872-1

Gostilniški prostori

sposobni tudi za drug obrt, skladišča ali pisarne v hiši št. 67 na sv. Petra nasipu se oddajo s l. majnikom t. l. Več se izve v upravištvu tega lista ali v hiši sami. 792-3

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Milanu leta 1906 (avstr. juror.)

Dr. L. Färber

štabni zdravnik v Gorici

je zapisaval osebam, ki so bile že dolgo nerovne, in sicer zmerom z dobrim uspehom

železnato vino

iekarnarja

Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti.

Pollitrska steklenica 2 K, 4 pollitrske steklenice v Ljubljani K 7-20, za zunanaj z zavojem vred K 7-80. III Zunanja naročila točno. 4387 4

Učenec

primerno izobražen, dobre rodline, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom **J. Protnar** na Bledu. 833-4

Urarskega pomočnika

z dobrimi izpričevanji, od 18 do 24 let starega, sprejme

Franc Benedičič

urar in trgovec v Škottji Leki 825-3 na Glavnem trgu.

À propos!

Ali imate luskinde na glavi in vam izpadajo lasje? Če je tako, pa pokusite svetovnoznani

Steckenpferd Bay-Rum

Bergmann & Co. v Draidanih in Dočnu na Labi

prej Bergmannov originalni Shampooing Bay-Rum (znamka 2 škrata). Hitro se prepričate o izrednem učinku 2349 te izvrstne lasne vode. 19

V steklenicah po 2 K jo prodajata v Ljubljani: drogerija **A. KANC** in parf. **O. FETTICH-FRANKHEIM**.

Prostovoljna prodaja.

V konkurzno maso zapuščine po umrlem **Francetu Kočarju** z **Jesenic** spadajoče **špecerijško in drugo blago**, cenjeno na 1121 K 55 v, proda se en bloc najboljšemu ponudniku.

1. Konkurzna masa ne jamči ne za kakovost ne za množino prodanega blaga.
2. Sprejemajo se ponudbe brez, za in pod sodno cenilno vrednostjo.
3. Ponudbe je pošiljati podpisane oskrbniku konkurzne mase do dne **24. marca t. l.** in priložiti 10% ponujene cene kot varščino. Oskrbnik konkurzne mase daje tudi vsa pojasnila.
4. Vsak ponudnik je toliko časa vezan na svojo ponudbo, dokler ne dobi obvestila ali je njegova ponudba sprejeta ali ne.
5. Po obvestilu o sprejeti ponudbi pa mora nemudoma plačati vso ponudbeno ceno v roke oskrbniku konkurzne mase. 875-1

Kranjska gora, dne 10. marca 1907.

Janko Hudovernik,

c. kr. notar kot upravnik konkurzne mase.

Kmetovalci, pozor!

na izložbo semenske trgovine 869-1

Alojzija Korsika

ki ima resnično v zalogi semena v prav veliki množini, da lahko nstreže vsem zahtevam, da ni potreba nikomur naročati z Dunaja ali Buda-Pešte, n. pr. 15 vrst čistih travnih semen najboljših vrste, 6 vrst meš. travnih semen za vsaka tla, 8 vrst deteljnega semena najboljših vrste, 6 vrst krmilne pese, 4 vrste repe in še mnogovrstna druga krmilna in zelenjadna semena.

Semena prodajam že več let. Cenovnik brezplačno. Naročila se sprejemajo v slovenskem in nemškem jeziku.

Lovci! Turisti! Vojaki!

Vprašajte svoje tovariše o vspehu nepremočljive masti za nanje

Heveax

4412-28 Prospekte pošilja

Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrvaškem

Laborat. Kubanyi v Sisku.

Z Vašim Heveaxom sem jako zadovoljen, ker je to najboljša nepremočljiva mazilo za nanje, kar jih poznam. **Kamillo Morgan** lovski pisatelj (častni preds. „kluba lovcov“ na Dunaju).

Jurist

ličje primerno službe v pisarni. Naslov pove iz prijaznosti upravn. „Slov. Naroda“. 873-1

Mesarski učenec

zdrav in krepak, star 14-16 let, poštenih staršev, ki je dovršil ljudsko šolo, sprejme takoj **Minke Kos**, mesar in posestnik v Idriji. 874-1

Dabilo

XI. občnemu zboru Posojilnice in hranilnice v Moravčah

reg. zadruga z neom. zavezo ki se boče vršil

dne 25. marca 1907 v Moravčah št. 1. |

Vzporod:

1. Poročilo račerstva in čitanje revizijskega poročila.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Volitev načelnikstva in nadzorništva.
4. Slučajnosti. 871

Načelnstvo.

Slovenci, krasite svoje stanovanja slovensko!

Simon Gregorčič:

soha v velikosti 42 cm, modeliral akad. kipar **Repič**, cena kron 8.—, zaboječ 60 vinarjev.

Slika z okvirom 65:85 cm velika, na pravem platiniranem bronitapirju za kron 20.—, zabož K 1-20,

kakor tudi sobi **Prešerna** in **Vodnika** v isti velikosti za 7 kron, v velikosti 29 cm: **Prešerna**, **Vodnika**, **Kersnika**, **Levstika** in **Slomška** priporoča

Jernej Bahovec v Ljubljani

691-3 poleg Prešernovega spomenika.

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo prišalnic in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naročajte samo pri meni pod naslovom I 4666 19

PETER JURISIČ

lekarnar v Pakracu št. 66 v Slavoniji.

Osa. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. žel.:
 7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: **Jesenice**, **Gorica** c. kr. drž. žel., **Trst** c. kr. drž. žel., **Celovec**, **Glandorf**, **Salzburg**, **Inomost**, **Linc**, **Budejovice**, **Praga**.
 7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: **Novo mesto**, **Straža-Toplice**, **Kočevje**.
 8-30 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: **Jesenice**, **Gorica** c. kr. drž. žel., **Trst** c. kr. drž. žel., **Trbiž**, **Beljak**, **Franzenstefte**, **Celovec**, **Salzburg**, **Inomost**, **Bregenc**.
 1-08 popoldne. Osebn. vlak v smeri: **Novo mesto**, **Straža-Toplice**, **Kočevje**.
 4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: **Jesenice**, **Gorica** c. kr. drž. žel., **Trst** c. kr. drž. žel., **Trbiž**, **Beljak**, **Franzenstefte**, **Celovec**, **Stajer**, **Linc**, **Budejovice**, **Praga**, **Dunaj** zahodni kolodvor.
 7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: **Novo mesto**, **Kočevje**.
 7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: **Trbiž**.
 10-25 ponoči. Osebn. vlak v smeri: **Jesenice**, **Gorica** c. kr. drž. žel., **Trst** c. kr. drž. žel., **Beljak**, **Inomost**, **Moskovo**.
Obhod iz Ljubljane jut. žel.:
 7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz **Trbiža**.
 8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz **Novega mesta**, **Kočevja**.
Obhod iz Ljubljane jut. žel.:
 11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz **Gorice** c. kr. drž. žel., **Trbiža**, **Celovca**, **Lince**, **Prage**, **Dunaja** zahodni kolodvor.
 2-22 popoldne. Osebn. vlak iz **Straže-Toplice**, **Novega mesta**, **Kočevja**.
 4-30 popoldne. Osebn. vlak iz **Saletala**, **Celovca**, **Inomosta**, **Monakovega**, **Beljaka**, **Trbiža**, **Gorice** c. kr. drž. žel., **Trsta** c. kr. drž. žel.
 8-35 zvečer. Osebn. vlak iz **Straže-Toplice**, **Novega mesta**, **Kočevja**.
 8-45 zvečer. Osebn. vlak iz **Prage**, **Lince**, **Dunaja** jut. žel., **Celovca**, **Beljaka**, **Trbiža**, **Trsta** c. kr. drž. žel., **Gorice** c. kr. drž. žel.
 11-24 ponoči. Osebn. vlak iz **Pontabla**, **Trbiža**, **Trsta** c. kr. d. žel., **Gorice** c. kr. d. žel.
Obhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
 7-28 zjutraj. Mešani vlak v **Kamnik**.
 7-28 popoldne. Mešani vlak v **Kamnik**.
 7-10 zvečer. Mešani vlak v **Kamnik**.
 10-48 ponoči. Mešani vlak v **Kamnik**. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)
Obhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
 8-49 zjutraj. Mešani vlak iz **Kamnika**.
 10-59 predpoldne. Mešani vlak iz **Kamnika**.
 8-10 zvečer. Mešani vlak iz **Kamnika**.
 8-55 ponoči. Mešani vlak iz **Kamnika**. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.) (Odhodi in dohodi se naznačeni v srednjeevropskem času.)

G. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v **SPLJETU**. Stritarjeve ulice št. 2. Podružnica v **CELOVCU**.
 Delniška glavica K 2.000.000. Rezervni fond K 200.000.
 12 30 ponuja vsakokratne srečke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom.
 Dovoljuje predujme na srečke in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lihah.
 Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vziaga po 4 1/2 %. Rentni davek plača banka sama.

Zaradi opustitve trgovine
prodajam
moške in damske čevlje
dokler bo kaj zaloge, izredno ceno.
Najboljše in najsolidnejše blago samo
lastni izdelek. Tudi se proda vsa
prodajalniška oprava.
Jernej Žitnik
v Ljubljani, Kongresni trg.

Dobra kuharica

je izšla ^{pisala} **Minka Vahtičeva** je izšla
v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1500 re-
ceptov za pripravljane najkakovnejših jedi do-
mače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih
tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokov-
njakega stališča, literarna kritika za adi lepega
lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene
lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nena-
vadne opreme, in končno varčna gospodinja
zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige.

69 11

Dobličanosnega in goto- vega zaslužka

dobe v tej deželi pridni ljudje, ki se
hočejo pečati z izdelovanjem znanja,
ruma in likerjev. Izkušeni in zanesljivi
strokovnjak taka izdelovališča popolno
strokovi uredi za delo in tudi prekrbni
koncesijo za izdelovanje.

Pisarna na upravn. „Slov. Naroda“
pod „strokovnjak“.

701-6

4682-4 **Ciste glave**
Krepke žilve
povzročijo redna raba **Zdrav spancec**!

Ceres jabolčnika

Novina! Precej ceneje!
Najfinejša in najprijetnejša osvežilna pijača na plesovih.
JURI SCHICHT, deln. dr.
Oddelek „izdelovalnice za Ceres“ Ustje na Labi.

V letu 1856. ustanovljeni
denarni zavod
obrtnega pomožnega društva
registrovane zadruga z omejenim poročtvom 47-14
v Ljubljani, Židovske ulice 8
sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od 9.-12. ure
dopolodne ter od pol 3. do pol 6. ure popoldne s 4 1/2% brez odbitka
rentnega davka, katerega za vložnike društvo samo plačuje.
Rezervni zaklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša K 126-305.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu, p. n. gostilničarjem, trgovcem in drugim priporočam
svojo bogato zalogo doma izdelanih in na razstavi v Parizu najvišje odlikovanih

mesenin

kakor: gnjat (šunke) à la praške . . . . . kg à K 1-80
salame iz gnjati, krakovske . . . . . „ 2-
brunšviške salame . . . . . „ 1-40
hrenovke (frankobrodске) 12 kosov . . . . . „ 2-
cervelatne klobasice 26 kosov . . . . . „ 2-
fine kranjske klobase, velike 1 kos . . . . . „ 36
fine kranjske klobase, male, 12 kosov . . . . . „ 2-

Razpošiljam po pošti in po železnici na drobno in na debelo po povzetju vse po
najnižjih cenah. Za izvrstno blago in točno postrežbo se jamči. Pričakujejo mnogo-
brojnih naročil, beležim z velespoštovanjem

Franc Golob,
mesar in prekajevalec
v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Dovoljujem si p. t. občinstvu naznaniti, da je moja zaloga no-
vodošnje konfekcije za **gospode, dame, dečke, deklice in otroke** za
pomladno sezono popolnoma prebrana in jo prodajam po brez
konkurenčnih cenah. 868-1

O. Bernatovič, Angleško skladišče oblek
Ljubljane, Mestni trg št. 5.

Dva dobra
kovaška pomočnika
in
dva vajenca
sprejme takoj **Fran Belló**, kovaški
mojster, Tržaška cesta 7, Ljubljana.
Sol 2

Popravila in preobleke točno in cenno.
Popravila in preobleke točno in cenno.

Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred školjo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4. 10

Pred
nakupom
si oglejte velikansko 11
sukneno
zalogo
R. Miklauga
v Ljubljani, Spitalske
10 ulice št. 5.
Ostanki
pod ceno!

Vid Bratovž
Sv. Jakoba nabrežje 25
priporoča cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele ka-
kor tudi ženinom in ne-
vestam 206-10

svojo **veliko** **zalogo** **razno-**
vrst-
nega
pohištva
po najnižjih cenah.

Restavracija „Drenikov vrh“.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzela restavracijo
„Drenikov vrh“.

Točila bodem samo pristna vina najboljšje kakovosti, kakor **sromeljčana, iz Ga-**
dove pečl, refoskat in pivo iz pivovarne bratov „Kosler“. Potrdila se bodem
cenjenim gostom postreči z izborno **kavo, čajem, čokolado** ter z mrazilni jedili.
Na obilen poset vabi vljudno 828-2

Nežika Kukman, gostilničarka.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da bodem
sobno slikarstvo in pleskarstvo
pod **tvrdko Ivan Terdan**
vodila tudi za naprej v istem obsegu ter z isto toč-
nostjo in vestnostjo, kakor moj preminuli soprog ter
prosim vse dosedanje naročnike, kakor tudi občinstvo
sploh, da mi ohrani svojo naklonjenost tudi v bodoče.
Za mnogobrojna naročila se priporoča

Ana Terdan.

Zelo važno za trgovce in obrtnike!

Vsak trgovec gotovo gleda, da kupi cenó, posebno sedaj, ko se
vse draži, zatorej naj nihče ne zamudi prilike, dati si predložiti

krasno in bogato kolekcijo 852-7
reklamnih koledarjev za leto 1908.
Ker sem sklenil s tremi največjimi tvornicami pogodbe za
300.000 koledarjev
mi je edinemu moči nasproti vsej tuji konkurenci jih oddajati
s tiskom in blokom že kos od 12 vinarjev naprej. Pripravni
so za vsako obrt. Prepriča se lahko vsakdo, zadostnje samo navadna
dopisnica, na katero mu dopošljem franco celo kolekcijo.

FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 11.
Na debelo in na drobno!

Raslinška mast

Vegetal

Najčistejša kakovost.
Dobi se povsod.

VREDNOSTNI DODATKI NA VSEH ZAVOJIH

Glavna zaloga „Vegetala“: **BERNHARD SCHAPIRA, Dunaj, III 2.**

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem Fran Szantner
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
dobavlja kakor znano
najboljše čevlje.
Zunanja naročila proti povzetju.
Pri naročilih zadostuje pred. štev.
Neprilicni izdelki se zamenjajo.
Ceniki brezplačno in poštine prosto.

„Derby“ Pred. št. 373. Box calf z močnimi podplati K 13-
433. Lakovina 15-50
„Schick“ Pred. št. 690. Irhovina s šiv. podplati K 6-
720. Lakovina 6-30
„Najnovije“ Pred. št. 1148. Chevrette s polkrotem podpet.
šiv. podpl. K 9- . . . . . Pred. št. 1149. Franc.
Chevreux, St. Louis XV. podpetki K 12-
Pred. št. 553. Sabahid . . . . . K 10-50
. . . . . 567. la Box calf 18-
. . . . . 610. Lakovina 12-